

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Külföldre egész évre 12 korona. Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok és közs. elöljáróknak egész évre 6 K. a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 K. — Egy példány ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
BETEGH PÁL.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-többszöri közlésnél 4 fillérért közöltenek. Nyilt-tér sora 1 K. Hirdetés és nyilt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen heten ki n t egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldése fönnakadást ne szenvedjen.

A kisiparos boldogulásának föltételei.

V.

(Befejező közlemény).

Mi sem könnyebb — mondhatná valaki, mint a bajokat föltárni. Segíteni a bajon, az észlelt betegségeket gyógyítani: az a fő.

A kisiparosnak, hogy a már jelzettem ismeretekre szert tehessen s így a művelt iparos nevet kiérdemelhesse: az önképzés utjára kell térnie.

Igen, az önképzés legyen lelkük legnemesebb vágya

Elismerem azt, hogy a felnőtt korban — nem feledve az élet nehéz küzdelmeit sem — nehezükre esik a tanulás. A mi azonban nehéz: még nem elviselhetetlen. Kisértsük csak meg! Lassan-lassan élesztgessük föl lelkünk szunnyadó erőit s látni fogjuk, hogy épen a férfikor az, a melyben a legáldásthozóbb munkát végezhetjük. Látni fogjuk azt, hogy a kitartó szorgalom, az erős elhatározás mint győzi le fokról-fokra az akadályokat. Ezer példát tudnék fölhozni a hazai ipar-történetből, hogy voltak és vannak ma is iparosok, a kik a felnőtt korban tanulták meg a legelemibb ismereteket és mégis igen szép lelki műveltségre tettek szert. Egy Szilágyi Istvánnak, Rajka Péternek, Vidais Istvánnak, Ganz Ábrahámnak s még több kiváló iparosnak élete fényesen igazolja, hogy még a legnyomasztóbb anyagi helyzet sem lehet gát azok előtt, a kik az önképzés szükségét lelkük mélyében átérzik.

Álljon itt egy edinburgi híres szerzőnek következő mondása: „Mint önképző egyén állok Önök előtt. Tanulásomat hitvány falusi iskolában kezdtem“.

Az életrevaló, tanulni vágyó iparos ember — mondom — lépten-nyomon van alkalma arra, hogy ismereteit gyarapítsa, bővítse. Csak akarni kell. Ma már csaknem

minden nagyobb városban van áll. ipari szakiskola. Ezeknek tanerői mily készséggel látnak az iskola falai között az iparosokat, hogy utbaigazításokkal, jó tanácsokkal lássák el őket. Akár az általános emberi műveltség, akár pedig a szakképzettség szempontjából vesszük is a dolgot; e szakiskolák szívesen, örömmel nyújtanak segítő kezet: csak hogy segítsenek valóban jobb sorsra méltó kisiparosainkon. Csak nem kell idegenkedni ezen iskoláktól. Bizalommal, szeretettel kell közeledni azokhoz.

Hiszen mi is a célja ezen ipari szakiskoláknak? Egy oly iparos nemzedék képzése, a mely lelki műveltségével, szakképzettségével megmentse a kisipart a pusztulástól, hogy a kisiparos, a fontos nemzetgazdasági tényező életére szebb napokat derítsen.

A ki a korrallal nem halad: az marad Egyetlenegy eszköze van a kisiparosnak, hogy úgy önmagát, mint szeretett családját boldogíthassa s ez — ismétlem — a tanulás!

Spaller József.

Elvi jelentőségű határozatok. A hirdetés-jog minden személynek olyan joga, a melytől meg nem fosztható s különösen azért nem, mert a hirdetés-jog érvényesítése kézi tevékenységet igényel, a mely az ipari cselekvés körébe esik s így az ipartörvények nem engedik meg, hogy valamely kézi munkálkodás akár egyeseknek, akár hatóságoknak kizárólagos jogát alkossa. (Bel- és igazságügyminiszterek leirata a székesfővárosához.) — A pénzügyminiszter a főváros területén, mindennemű ingatlanság átruházása után, a melytől állami illeték jár, az ennek pótlékaul tekintett egy százalékos városi illeték szedhetését hajlandó engedélyezni.

— **A székely nép különös figyelmébe.** Az „Aradi Székely Otthon“ elnöksége folyó évi december 15-től január 5-ig a Székelyföld speciális ipari és háziipari termékeiből, különösen gyermekjátékok, különféle tapló, fa-, cserép- és kosármunkákból, dísz- és használati tárgyakból, egyszóval mindazon cikkekben, melyek karácsonyi és újévi ajándéktárgyak gyanánt értékesíthetők, Arad városában nagyobb szabású tárlatot rendez, melyen a kiállított tárgyakat el is árusítja: E tárlaton szerzett tapasztalatok után célja az „Otthon“-nak az is, hogy a keresettebb cikkekben állandó bizományi raktárokat létesítsen úgy Aradon, mint vidéken. A tárlatra küldendő tárgyak kiállítását és azok elárúsítását az „Otthon“ teljesen díjtalanul eszközli és az eladott tárgyak értékét minden levonás nélkül juttatja a tulajdonos kezébe. A részvétel iránti jelentkezések minél előbb, azonban legkésőbb folyó évi november hó 1-ig eszközözendők. Megfelelő jelentkezési iverk az „Aradi Székely Otthon“-nál, avagy a marosvásárhelyi „kereskedelmi és iéarkamará“-nál kaphatók.

Kossuth-ünnep az agyagfalvi réten.

A legnagyobb magyar szelleme a mi lelkünket sem hagyhatta érintetlenül. Az örökké élő magyar ige a századik születésnapon nekünk is feltámadást parancsolt. Szomorúan fájdalmas is lett volna, ha éppen ott nem érezik az utólrhetetlen magyar ideál isteni hatalmát, hol naponként megelevenedik a nagy székely ősök daliás alakja, hol szüntelen látjuk atyáinkat, a mint a történelem egy-egy forduló pontján tanácskoznak, vagy korukat megelőzve a szeretetet iktatják törvénybe, megcsörgetik kardjukat az imádott szabadság biztosításáért. Fájdalmasan látjuk ugyan, hogy nagyjaink, hatalmasaink nem nagyon sietnek, hogy méltóképpen megörökíthessük azoknak emlékét, kik lángoszlopok valának előttünk. De ha ők megfelelkezve Istentől reájuk ruházott hivatásukról, nem érzik meg szentelt helyeink nemzeti jelentőségét, mi a kicsiny, törpe nemzetség meg kell akadályozzuk, hogy zászlónkat, melyre élet van írva, a megalkuvó had el ne sikkasztassa. Hiszen Isten is sokszor a gyermekek szája által hirdeti az ő dicsőségét.

Vezérünk igaz, jó és derék volt. Lelke egy kissé kurucz, de nem úgy, hogy megijedjen valaki tőle, magas ideáljai számára kényes helyzete dacára, mindig megtalálja a megfelelő alakot. Ne ijedjenek meg önök, Ugron János e hazafi. A bögozi képviselőtestületnél határozott szavakkal követeli a Kossuth-ünnepély megtartását. De ott csak egy szó kell, a szívek azonnal lobogó tüzet fognak. Egy nap alatt Agyagfalva, Mátisfalva, Magyarós, Décsfalva, Óczfalva vezetői szentül fogadják, hogy szeptember 21-én mindnyájan ott lesznek népük seregével az agyagfalvi réten, meghajtani zászlóikat a nagy Kossuth előtt. Hol a magyarok megváltója szellemében az ősök oly sokszor emeltek oltárt s gyújtottak tüzet soha e nem hamvadó lánggal.

A bögozi ref. dalárda és zenekar naponként tartja buzgó karnagya Veres Ferencz vezetése alatt próbáit. A fenti községek papjai, tanítói, megállapítva a programot, sűrűen jönnek össze, megbeszélnek az ünnepély részleteit, egy ad hoc énekkar tagjainak jelentik ki magukat s oly jól esik, ha a dal szárnyain elandalogva Kossuthal társaloghatunk. Jó székely népünk lelkét is mintha valami csodálatos, eddig nem tapasztalt izgatottság szállná meg. A belső emberek lelkesedése, ide-oda járása mintha nyomokat hagyna az ők arcukon is. Összejönnek azután a mezőn, tanácskoznak: mi lesz, hogy lesz, ki volt Kossuth, ki emlékezik a magyar világkörülylésre...?

Végre elérkezik a várva-várt nap, a munkás népre való tekintettel, a legalkalmasabb idő, szept. 21-ike. Megállapodáshoz híven a községek lelkipásztorai a szent helyekről hirdetik ki a népnek, hogy szent emlékek napja a mai. Délután egy órakor az összes községek harangjai megszólalnak. Egyszerre mozdulnak a nemzeti sűrű

zászlók. A nép mintha a legnagyobb magyar elbűvölő szavát hallaná, Kossuth-nóták éneklése mellett tódul a zászlók után. Az ünneplés színhelyén a szép agyagfalvi réten két nagy oszlop között virágkoszorúkkal, lombfüzérrel körülvéve jóságosan tekint szét a legtovább látó magyarnak imádott alakja. Közvetlen előtte izléses emelvény áll szőnyegekkel borítva. Az agyagfalvi tanítók lelkesedését dicséri. A község népe egymásután érkezik. Agyagfalva, Mátisfalva, Magyarós, Décsfalva. Bögöz távolról feltűnik, Óczfalváról jó két zászló alatt, felváltva hazafias dalok akkordjai ütöttek meg a fület s erős zenekar hangjai. Megható jelenet, mikor minden község meghajtja zászlóját Kossuth előtt. A nép nagy tömege ünnepélyes arccal jár ide-oda s helyezkedik az emelvény előtt, de szeme szüntelen Kossuth alakján csüng, ki mintha beszélne s boldogan mosolyogna. Nyomban megérkezik kocsiján Ugron János, a minta képviselő is. Lelkes, kitörő éljenzés kíséri helyére. Megkezdődik a program lejárata, mert ki tudja, hátha elnyulik. A lelkek először is ég felé irányulnak, mert a mai nap ajándéka onnan szállott alá. A bögözi ref. dalárda szép vallásos énekével, Kállai Ferenc óczfalvi pap gyönyörű imájával mutatta meg, minő szempontból kell e nap ajándékát tekinteni. A himnust mindnyájan a belső emberek dalkara által vezetve, lelkesedéssel énekelte. Most Kis Károly agyagfalvi agg, de ifjú lelkű pap lépett az emelvényre s nagy hévvel, lelkesedéssel elmondott beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt. Nyomban Ugron János, az ünnepi szónok foglalta el helyét. Beszéde mint gyorsan hömpölygő ár, úgy ragadja magával az egyszerű, de becsületes, hazafias szíveket, közbe-közbe kitör az önzellen lelkesedés villáma. Mikor ott hagyja helyét, akkor is oly meglepődve néznek rá, mintha mondanák: bár beszélsz vala még, az Isten megáldjon. De ekkor már halljuk, a mint a papok és tanítók kara fülbemészóan éneklé: „Tavaszi emelvény...“ Ezután Veres Ferenc bögözi tanító erős hangja zúgja át a széles teret, Szabó Albert „Kossuth“ cz. költeményét szavalja. Az éljenzés csillapultával Vida Mózes agyagfalvi tanító rokonzenes, gondos előadással ismerteti a nagy férfi életét. Az általános elismerést méltán megérdemelte. Erre rázendít a belső emberek kara s a közönség majd a bögözi ref. dalárda zenekara: „Kossuth Lajos azt izente...“ A lelkesítő ének elhangzásával György Sándor agyagfalvi tanító lépett az emelvényre, szavalta Ötvös Leó „Szeptember 19.“ cz. költeményét szépen, elragadóan. Ujra a „Száműzött dala“ hangzott fel a belső emberek ajakán, Keresztes János bögözi tanító szavalt lelkesedést kelte. Majd alólirott rövid beszárja, adakozásra buzdító beszéde s a „Szózat“ általános lelkes éneklésével véget ért ezen mindnyájunkra nézve emlékeztető ünnepély. Többen tánczra perdültek s a helyi emlék pénztárosa 14 koronát számolt össze. Így ünnepeltünk mi, mert mindnyájan érezzük, egy nemzet addig él, míg ideáljai vannak, míg igazi nagyjait meg tudja becsülni, míg hazafias célokra tud és akar is áldozni.

(Bögöz).

Lajos János.

Egyházi élet.

Városunk ünnepe.

II.

Mintha „Protestantentag“ lett volna... legálább is annak látszott, az ünnep második része. Felemelkedése a lelkeknek az evangéliumi magasságba... lerázva a földi véges nyugókat... Nem lehet a benyomásra úgy hirtelenjében leszámolni. Nem tudja a lélek: min csodálkozzék? Bámulja-e a valódi belső ragaszkodást a papság részéről a főpásztor iránt; a rajongó lelkesedést az új lelkeszszel szemben, vagy pedig azt a végtelen, önmegtágadást szolgáló szolgálót, melylyel szolgálja a főpásztor az evangélium, a Krisztus

ügyét. Valóban, a hol ez van, örömet mondhat a Sion... Izrael leányának nincs mit könnyeznie. De lássuk sorjában!

Mult tudósításomban már jeleztem, hogy az ujonnan választott lelkész 28 án fogja beköszöntőjét megtartani, melyre dr Bartók püspök is megígérte lejáratait.

28-án a reggeli vonattal érkezett meg a püspök. Az állomáson a főpásztor határozott kívánsága ellenére ott volt az udvarhelyi egyházmegye papsága teljes számban. A város részéről ott láttuk a minden szépért, jóért lelkesedni tudó polgármestert a város főbb embereivel és az ev. ref. egyház presbyteriumát teljes számban. A megérkezett Biró Áron holdogfalvi lelkész üdvözölte, mire a főpásztor válaszában kiemelte, hogy mint eddig, most is szívesen jelenik meg e városban, hiszen azt érzi, hogy szeretettel fogadják itt, hol annyi buzgósággal, annyi jobb eredményre méltó igaz törekedéssel szolgálják a protestantizmus zászlóját. Kéri, hogy fogadják szívesen. Az éljenzéssel fogadott beszéd után a főpásztor és a fogadásra megjelent testületek kocsira ülve, behajtottak a városba. Itt a püspök Gönczi Lajos kollegiumi igazgató tanárnak lett a vendége.

Délután fél 10 órakor már gyülekezett a papság, a kebli tanács, hogy hivatalos kíséretét alkossa meg a püspöknek a templomban való megjelenéskor. 10 óra előtt pár perccel megkondultak a harangok és a főpásztor kíséretével bevonult a zsufolásig megtelt és ez alkalomra gyönyörűen feldíszített templomba. Nem mondjuk eléggé találn, hogy zsufolásig... hanem azt a hagyományos gombostűhelynyi ürességet sem lehetett volna megtalálni... Alig hogy a kíséret bevonult, megszólalt az orgona és a reformátusok édes-bús szoltára kelt szárnyra... mintha Dávid énekes papjainak ajkáról szállana az égből: „Te benned biztunk eleitől fogva“. Aztán a „Székely Dalegyet“ adta elő Bethowennek: „Isten dicsősége“ című himnuszát gyakorlott énekkarral való precízitással... Majd a főpásztor tartotta meg a beiktató beszédjét és imáját a töle már oly sokszor hallott magas röptű szárnyalással, költői gondolatokkal... választékos szónoki formában... Nem, ezzel még nem mondtunk semmit! Beszéde olyan volt, mint a „tejnek itala“: táplálta a kisdedet, erőt adott a felnőttnak... A lelképásztori hivatal magasztos voltát, fenséges terheit a legfőbb pásztor, az igazi lelképásztor ajkáról lehet csak igaz valójában, a maga fenségében megismerni. Imája a közvetlen társalgás volt Istennel. Egyszerű és magasztos, érthető mégis mély; mesterkéletlen és mégis hatásos.

A püspök imája és a beköszöntés között élvezettel hallgattuk Händel örökszép „Diadalének“-ét, melyet az ev. ref. kollegium ének- és zenekara adott elő orgonakísérettel, páratlan precízitással.

És most a szószékre lépett az új lelkész, Vajda Ferenc. Lelkünk a gyorszárnyu sas merész röptével emelte fel a végtelen magasságba úgy, hogy szinte fájt, a mikor ima végeztével felbugott az orgona hangja... Azonban egyik meglepetésből a másikba estünk. Hallottuk a „Dicsőség nekem“ kezdetű soloquartettet orgonakísérettel. Ez énekdarab egyike a legszebb vallásos daloknak. És ezt kiváló előadásban élvezni nagyon sokat ér. Elismerés, dicséret érte a szereplőknek, a vezetőnek és a kísérő művészeknek!

A végső akkordok elhangzása után mondotta el az új lelkész beköszöntő beszédét az I. Kor. 1., 23. alapján: „Mi pedig predikáljuk a megfeszített Krisztust, a zsidóknak botránkozást, a görögöknek pedig bolondságot. De a hivatalosoknak mind zsidóknak, mind görögöknek, a Krisztust, az Isten hatalmát és az Isten bölcsességét“.

Beszéde első részében subjectiv, az érzelmek hangján szólal meg. Majd rátér a gondolatra és annak a legmélyéből hozza fel az élet, a lélek valódi gyöngyszemeit... A Krisztusról, az ő evangéliumáról beszél egészen a Megváltó szellemében. Összehasonlítja a két tudományt, a két igazságot, felmutatja végtelen magasságát az isteni bölcseségnek és ebből kifolyólag az egyedüli tudomány, a mindig érvényes igazság egyedüli voltát. És ebből vezeti le köteleseit... ez szabja meg neki az irányt, a melyet követni, a miért dolgozni élete egyedüli kötelességének tartja. Küzdeni az evangéliumi világossággal a sötétség ellen, hadat izenni a vallás nevében a vallástalanságnak, folytatni a küzdelmet a hit ellenségeivel a végtelig, át nem lépni a határt, melynek őrizetére hivatott, építeni naponként bár homokszemmel is Isten országát.

ezt tüzte ki magának célul, ennek a megvalósítását feladatául. Ez most is botránkozás a „Zsidó“, bolondság a „Görög“ előtt. Ez nehéz feladat, ez túlhaladja erejét és kéri a főpásztor meg a gyülekezet minden egyes tagjának jóindulatu támogatását a szent ügy, az egyetlen igazság diadalra juttatásában.

A mélyen gondolkozó főre, érzelmdus szívre és költői gondolatokban bővelkedő kedélyre valló beszédhez hozzáadva az utólrhetlen könnyedségű előadást: bizony, az Urnak elhívott szolgálója O. Nehéz helyen, éber őrálló! Szerencsés ez egyházközség, igazán bölcs vezeték, midőn figyelmük az erdélyi papság egyik büszkeségére irányult és papjuknak meg is tudták nyerni: Vajda Ferenc személyében.

A jelenlevőknek egész lelkét átható beszéd után énekelte meg a „Székely-Dalegyet“, a nála megszokott precízitással...

És ezzel véget ért az ünnep külső része. Istentisztelet végeztével az egyházmegye papsága, a kollegiumi előjáróság és az egyházközség képvisellete tisztelgett a főpásztonál. Ezután a kebli tanács gyűlést tartott, melyen az egyházközség lelkész hivatalt vette át az ujonnan választott lelképásztor

A hivatalos ünnepély végeztével a fehér asztal mellé vonult a társaság, hol már várta az egész város színe-java a főpásztort, meg az új lelkészt.

Megérkezésüket a Rákóczy-induló és hosszantartó éljenzés fogadta. Az asztalfőn Bartók püspök mellett Hollak Arthur, vármegyének főispánja, Kassay F. Ignác, Mezei Ödön főgondnok, Menyhárt András esperes, Vajda Ferenc új lelkész, Szakáts Zoltán polgármester s a város és vármegye vezetőférfiai ültek.

Az első köszöntőt Bartók püspök mondotta a királyra. Fennállva hallgatták és a beszéd elhangzása után Sándorka rázendítette a Szózatot, melybe a közönség éneke vegyült. Felköszöntötték még: Solymossy Lajos dr a püspököt; Fejes Áron az új lelkészt; Vajda Ferenc egyháza polgári előjáróit és egyházközségét; Kovács Dániel az udvarhelymegyei papságot és Menyhárt esperest; Menyhárt esperes Hollak Arthur főispánt és Szakáts polgármestert; Solymossy Lajos városi tanácsos Hollak főispánt nemcsak mint a kormány képviselőjét, hanem e vármegye gazdaközönségének, iparosságának és kereskedőinek lelkes, ügybuzgó és hathatós támogatóját is üdvözli, a ki egymagában eddig többet tett, mint valamennyi elődei; Hollak főispán Bartók püspökre és az új lelkészre; Nagy Sámuel dr ügyvéd az összes állami tisztviselőkre üriti poharát s őszintén kívánja, hogy leghőbb óhajátuk, a fizetésük rendeztessék, Kassay Albert dr városi főorvos Biró Áront, az ügybuzgó administrator lelkészt élteti, a ki önzetlenül, minden fizetés nélkül végezte az üresedésben volt lelkészihivatal ügyeit. Lelkes éljenzés követte beszédét. Legkiemelkedőbb volt dr Bartók püspöknek az a beszéde, melyben mintegy reflexióképen a folytatott társalgásra — a valóság és élet egymáshoz való viszonyát fejtegetve — a kölcsönös türelemre és együttes küzdelemre hívta fel a társaságot a vallástalanság ellen, munkára a mindent romlással fenyegető közönyösség ellen. Solymossy Lajos dr Vajda Ferenc farczádi körjegyzőt és feleségét, mint az új pap szülőit éltette. Az új lelkész pedig volt tauráit: Gönczi igazgatót, Félegyházi, Solymossy és Bod tanárokat és a ref. főiskolát éltette. Gönczi Lajos igazgatót pedig visszaköszöntött az új papra, mint kiváló tehetségű és szorgalmas tanulóra. Solymossy tanácsos Vajda Ferencét, az új pap feleségét köszöntötte fel.

A társas ebéd, hol a legderültebb hangulat uralkodott, d. u. 4 órakor ért véget s mindnyájan, a kik ott voltunk, abban a biztos tudatban távoztunk el onnan, hogy városunk mostani ünnepe egy más, egy életadó irány kezdetét jelölte.

Bár úgy lenne!

R.

Egészség-ügy.

A „Székelykereszturi tanítói kör“ tagjait, valamint a m. t. lelkész és községi előjáró urakat tisztelettel értesitem, hogy körünknek a f. évi október hó 15-én Székelykeresztúron tartandó gyűlésén a „Kolosvári Önkéntes Mentő-Egyesület“ kiküldötte, dr Konrádi Dániel titkár ur az életmentés köréből előadást fog tartani. E tanulságosnak ígérkező előadásra tanítói körünk minden ékdeklődőt szívesen lát. O.-Hidcgkuton, 1902. szeptember hó 30-án. Sándor Lajos, köri elnök.

Tan- és nevelésügy.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztertől.
57196. szám.

Udvarhelymegye valamennyi tanítójának, illetve tanítónőjének.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek a tanítói nyugdíj ügyekben benyújtott kérvények és azok mellékleteinek bélyegilletéke tárgyában az 1902. évi 57196. szám alatt kiadott körrendelete.

Az orsz. tanítói nyugdíj és gyámalap körébe tartozó tanítók nyugdíjügyi beadványainak és azok mellékleteinek bélyegilleték kötelezettsége avagy mentessége tárgyában a pénzügyminiszter urali történet megállapodásom folytán a következőket adom a kir. Tanfelügyelőség tudomására:

Bélyegilleték mentességet csak azok a kérvények élveznek, a melyek:

1. az árváknak az orsz. tanítói nyugdíj- és gyámalapból fentartott árvaházakban való elhelyezésére irányulnak;
2. amelyek tévesen megállapított szolgálati idő helyesbítésére vonatkoznak;
3. amelyek a tévesen megállapított nyugdíjigény helyesbítését célozzák;
4. végül amelyek az iskola fentartók vagy a tanítók által fizetendő járulékoknak téves előírás folytán való helyesbítésére vonatkoznak.

Ellenben bélyegilleték kötelesek az érdekeltek által:

1. az orsz. tanítói nyugdíjintézetbe leendő felvétel;
2. a nyugdíjigénynek a javadalomban beállt változás folytán szükségessé vált újabb megállapítása (nyugdíjigény rendezése);
3. a tanítónak és hozzátartozóinak végellátása;
4. a nyugdíjjarulékok elengedése;
5. a nyugdíjintézeti járulékoknak, továbbá a már folyósított nyugdíjnak, özvegyi segély és gyámpénzeknek egyik pénztártól a másikhoz való átutalása, végül
6. a fizetési halasztás vagy részlet fizetés engedélyezése tárgyában benyújtott kérvények

A bélyegilleték kötelesek között 1. és 2. helyen említett ügyekben a bejelentés bélyegmentes abban az esetben, ha úgy a felvétel, mint a javadalomban beállt változás felől a kir. Tanfelügyelőség hivatalos levelezés alakjából tesz jelentést.

Megjegyzem, hogy e rendelkezésem nem menti fel a tanítókat azon kötelezettség alól, hogy felvételüket a kir. Tanfelügyelőségnél maguk kérik, sőt ellenkezőleg ezentúl is kötelesek felvétel végett a kir. Tanfelügyelőségnél jelentkezni s okmányaikat hozzám leendő felterjesztés végett személyesen vagy az iskolafentartó útján a kir. Tanfelügyelőségnél benyújtani.

Ebből kifolyólag továbbra is érvényben marad az 1892. évi 37290. sz. körrendelet azon intézkedése, mely szerint a felvételüket késedelmesen kérő tanítók nyugdíj jogosultságának kezdete csak azon év jan. 1-től kezdve számítható, amely évben okmányaikat a felvétel eszközölhetése végett a kir. Tanfelügyelőségnek beszolgáltatták.

Figyelmeztesse továbbá a vezetése alatt álló tankerületben működő tanítókat és óvókat, hogy a bélyegmenteseknek jelzett beadványok ezt a kedvezményt csak addig élvezik, míg a kérelem elsőfokulag eldöntve nincs, ha azonban a kérdés fölött már elsőfoku határozat hozatott, az ez ellen irányuló felszólamlás mindig bélyegilleték alá esik.

Értesítem végül, hogy a bélyegmentesen benyújtható beadványok mellékletei szintén bélyegmentességben részesülnek, ez a mentesség azonban csak magára a mellékleti bélyegre vonatkozik, nem terjed azonban ki a mellékelt iratok

bélyegére, amennyiben tehát a mellékletként becsatolt irat a fenálló szabályok értelmében okirati bélyegilleték alá esik, ez a bélyegilleték akkor is lerovandó, ha az iránt bélyegmentes beadványhoz vagy hivatalos levelezés mellé van csatolva.

Felhívom a kir. Tanfelügyelőséget, hogy e rendeletemet az érdekeltekkel egész terjedelmében közölje.

Budapest, 1902. augusztus 21-én.

A miniszter helyett:

Zsilinszky s. k.

államtitkár.

Teljes másolatban tudomás és mihez tartás végett adom ki.

Székelyudvarhely, 1902. szept. 28.

Kir. s. tanf. szab.:

Poppov Péter,

kir. tanf. tollnok.

Udvarhelyvármegye lótenyésztése a múltban és jelenben.

— A székelyföldi kormánybiztos figyelmébe. —

Közlő: Lengyelfalvi báró Orbán Ottó.

III.

Az oroszhegyi ló után a firtosvárallyai és kecsatkisfaludi székely lótenyésztés következett. Ebben a két községben szintén a szabad lótenyésztést követték, annyi különbséggel, hogy a lovakat nem vadmenesekben nevelték és nem erdős legelőkön tartották, mint az oroszhegyiek, hanem a nyomásos gazdálkodással fenntartott ugar határokból és közlegelőkön legeltették lócsordájukat és tenyésztési irányú szintén a szabadmenek használatát, a mennyiben, vagy az egyes székely birtokosok kiválóbb ménjeit, vagy pedig a község tulajdonát képező méneket bocsátották szabadon a lócsordák közé és azok fedezték a kanczákat.

A nevelési rendszer ezen községekben még abban is különbözött az oroszhegyi lónevelés rendszerétől, hogy a lovak csak nyáron — a legeltetési idő alatt — voltak legelőn; télen pedig nappal akolban, éjjel pajtákban (istállók) takarmányozták. Ezen két község lóállományai között szörványosan katonai szükségletekre alkalmas lovak is voltak, a mennyiben abban az időben a 14 marok 3 hüvelyk magasságú ló már remonda volt.

Szép és virágzó lótenyésztése volt még Enlaka, Etéd, Martonos, Küsmöd, Bözöd és a két Solyosnak is. Ezen községek lovai szintén jó kitarók és minden fajhibától mentesek voltak. Tenyésztési irány a szabadmenek használatát; nevelési rendszer pedig a firtosvárallyai és kecsatkisfaludi.

Folytattak még lótenyésztést Korond s a többi Sóvidéki községek is szintén a szabadmenek használatával és a már jelzett székely lótenyésztési módszerrel. Korondon az István-családnak olyan lovai voltak, hogy egy alkalommal egyik István lovai kitűnő voltát megmutatandó — nyáron, kánikulában két csikóját fatalpu szánba fogta és úgy hajtott be Udvarhelyre a poros uton. Ilyent is képeses volt megtenni a székely ló!

A havas alatt még Zetelakának volt nagyobb lótenyésztése és a többi havaslyai és Keresztur vidéki községek is folytattak kisebb mértékben lótenyésztést jó sikerrel.

A homoródi járásban nagyobb mérvű lótenyésztést üztek Homoródklándon. Ezen község kanczaállománya meghaladta a 200-at. Tenyésztési irányja szintén a szabad ménekkel történt, a mennyiben a község rendszeresen két mént tartott a lócsordában. A lónevelési viszonyok Almáson nagyon kedvezők voltak, mert a községnek igen nagy kiterjedésű erdős legelői, elsőrangú táplálékot nyújtott a lócsordának. A csikók szépen fejlődtek, az anyakanczák pedig a dus legelőn bő-

tejükkel jó csikókat neveltek. A takarmányozás rendszer szintén az előbbi községekhez jelzett irányú volt. Az almási ló csak részben hordozta magán a török- és tatárlóbból származott székely ló jellegét, mert az apaméneket, az utolsó időkben a közeli szászvidékről szereztek be és azok sokat változtattak az almási lovak jellegén. Különben igen jó minőségű használati lovakat neveltek, habár a fajhibáktól teljesen nem voltak mentesek. A szászfajtájú ménekkel történt keresztesítés következtében szörványosan gyűrűtetem és szembaj is fordult elő.

A homoródi járásban Homoródkeményfalván, Abásfalván, Szentpálon, Karácsonfalván, Kányádban, Dályában és Derzsben folytattak még lótenyésztést. Ezen községekben is a szabad mének használata volt az irány, melyet a szokott székely lónevelési rendszer mellett folytattak. A homoródi járás lótenyésztése egyáltalán nem tartotta meg a tiszta székely jellegét, mert részben a fedezetésre használt méneket, másrészt pedig az anyakanczákat a szomszédos szász községekben szereztek be. Ezért lovaik a székely jellegét elvesztették. De azért véralkotásra, tartóságra sokkal falúmulták a szomszédos szász lótenyésztők lóanyagát. A homoródi járás közösei között Derzsnek a Ramocsa nevű nagykiterjedésű legelője nagyon alkalmas a lótenyésztésre.

A székelytenyésztők lovaikat nagy mennyiségben árusították el az Oláhországiaknak, a kik részben közvetlen a tenyésztőktől, részben pedig a székely lovakkal kereskedő lókereskedőktől vették meg. Ezen kívül sokat árusítottak el a kőhalmi, marosvásárhelyi, nagyszabeni, brassói, prázsmári és másországos vásárokon. A Magyarországon lakó szerbek, rácok, a moldvai és oláhországi oláhok pedig, mint ismert anyagot jól fizették és így a székelységnek lótenyésztéssel foglalkozó része lóállománya után szép jövedelmet élvezett.

Magyarországban azon a vidékeken, a hol szerbek és rácok laknak — még ma is — ha a lóállományt megsemmisítjük, fajjellegre egészen eltérnek a Magyarországon tenyésztett lovaktól, mert azok ma is magukon hordják a székely ló jellegét. Könnyű mozgás, szabályos testalkotás, szép fő, tág orrlyuk, kidülledt nagy szem és nagy vérűségükkel.

Székely népfelvonulás a Mátyás szobor ünnepélyén.

Az „Erdélyi Kárpát-Egyesület” által tervbe vett néprajzi felvonulásban méltó módon és alakban vesz részt vármegyénk székelykereszturi járásából összeállított székely népcsoport, mely eredeti székely öltözetben, székely lakodalmi alakban, összekötve székely tánczczal — fogja bemutatni az ország színe előtt eredeti jellegzetességét.

E népcsoport szervezésével megbízott Gálffy Kálmán főszolgabíró — okulva az ezredéves kiállításán rendszertelenül összeállított és bemutatott székely lakodalmon — a siker biztosítása szempontjából Jakabházi Gábor székelykereszturi főjegyzőt és Szász Ferencz alsósiménfalvi áll. isk. igazgató-tanítót kérte fel segítő társakul, kikkel együtt már a népcsoportot összeállította.

A csoportba felvették:

Elekes Samuelné, Elekes Eszter, Györke Róza, Gál Ilona, Bálint Ilona, László Péter, Demeter Elek ifj., Tiboldi Dániel Alsósiménfalváról; Kálmán Lajosné, Kálmán Lajos Fiafalváról; özv. Kerestély Dánielné, Raffaj Jánosné, ifj. Demeter Józsefné, Kerestély Lidi, Kerestély Zsuzsanna, Kerestély Mária, Ádám József, Raffaj János, Patakfalvi Sámuel, Fülöp József, Raffaj János, Patakfalvi Lajos, (Szász) János, Ambrus József, Patakfalvi Lajos, Biró Dániel Enlakaról; Gyarmathy Lajosné, Gyarmathy Lajos Ujszékelyről; Sipos Istvánné, Fülöp Ágnes, Faluvégi Zsuzsanna, Si-

pos Zsuzsanna, Faluvégi István, Sipos Gábor Nagysoly mosról; Barabás Póli, Máthé Rózália, Máthé Juliska, Nagy Gyula, Barabás József, Török József Kisoly mosról; Szabó Julesa, Karda Eszter, Török Albert, Deák Gergely, Szász Árpád Krispatakáról; Kovács Ferencz, Ozsváth Gergely, Pap Pál Kobátfalváról; Györgyi Rebeka, Szilveszter Lidi, Györgyi Sámuel Siklódról; Király Rákhel, Somogyi Ilona, Máthé Julianna, Gagy Lajos, Gedő János, Máthé László, Gedő Ferencz Etédéről; Izsák Julianna, Fazakas Julianna Kiskadacsból; Lőrincz Lajos Székelykeresztúrról; Kerestély Márton, Koronka Dénes Szentábrahámról; Gálfi János Martonosból.

Ezen csoportozat a következő öltözetben fog megjelenni:

a) legények, férfiak: fehér gyolcs, bőjju ing; tiszta fehér harisnya; fekete czondra posztó ujjas; csinos magyarszárú csizma; fekete, kerek székely kalap s fekete, virágos selyem nyakkendő; fekete lájbi;

b) leányok: fehér gyolcs, bőjju ing, a nyaknál ellátva szép tászlival; lehetőleg pircs, fekete gyönggyel és fekete bársonnyal diszitett lájbi; a nyakon több szálu, lecsüngő kláris gyöngy; simára fűsült s egy ágba fonott haj, hosszú pántlikával; háziszóttos, színes fersing, középen kicsiny, alatt széles tászli fodrokkal; csinos fekete csizma;

c) fiatal asszonyok: felér gyolcs, bőjju ing, a nyaknál ellátva tászlival; fekete lájbi, fekete gyönggyel és bársonnyal diszitve; nyakán többszálu, lecsüngő kláris gyöngy; simára fűsült, de kontyfűsű körül, kontyba tekert haj, világos fejkendővel; székelyszóttos, sötétbarna fersing, ellátva tászli fodrokkal; csinos fekete csizma; nem nagyon hosszú, de mégis térden alulérő, fekete kötény;

d) idős asszonyok: sötét színű ujjas és fersing, fekete surczczal; fekete fejkendő; fekete csizma.

Ez öltözet nem csak izléses csinoságánál, hanem eredetiségénél fogva is figyelmet fog kelteni.

A lakodalmi meneten és eredeti székely táncznál medeséri Balog Jancsi fogja a jó székelynótákat huzni, ki negyedmagával a csoporttal fog megjelenni Kolozsvárt.

A csoport folyó hó 5-én d. e. Székelykeresztúron próba felvonulást es tánczot fog rendezni, melyen ugy Székelyudvarhelyről, mint a vidékről, nagyszámu néző közönség vesz részt.

Kolozsvárra az indulás e hó 11-én d. u. a személyvonattal történik, a csoport számára előre megrendelt vasuti kocsikon, honnan — reméljük — dicsőséggel fognak visszatérni szülőhelyükre székelyeink.

Különfélék.

Szépirodalmi mellékletünk.

A „Székely-Udvarhely“ m. t. olvasóinak kedvezményképen igen tartalmas és változatos szépirodalmi mellékletet van szerencsénk mai számunkkal bemutatni. Ezzel is meghálálni ohajtván azt a meleg pártfogást, melyben nyolcz éven át oly kitarotán részesietni kegyeskedtek. A „Magyar Csallád Képes Lapja“ ez a melléklet, melynek tartalma következő: *A Vörösmarty-szobor pályázata* (hat képpel). — *Idegenben*. Költemény Pásztor Árpádtól. — *Virágakadás*. Irta: Thury Zoltán. — *Kis történetek*. — *Henriette királyné* (képpel). — *A sasvári hadgyakorlatok* (két képpel). — *Tubaróssa*. Költemények. — *A bünbáló Magdolna grófnő*. Irta: Gergely István. — *A berlini husinség* (képpel). — *A divat*. Divatlevél Párisból. — *Miss Gladys Deacon* (képpel). — *Színházak*. — *Hogyan keletkezett a monte-carlói játékbank?* — *A Ländler-*

bank sikasztója (képpel). Végül pedig egy könyvbe köthető amerikai regény közlését kezdjük meg, melynek czime „*Bűnös vér*“. Ebből minden számhoz 8 oldalt csatolunk. — *Csakis azon m. t. olvasóinknak küldhetjük a „Magyar Csallád Képes Lapja“ cz. mellékletünk következő számát*, akik arra postafordultával előfizetnek. Teljes tisztelettel: a „*Székely-Udvarhely*“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **A király ő felsége nevenapján**, tegnap (szombaton) ünnepi szt. mise volt a plebánia templomban, hol kishalmági Hollaky Arthur vármegyénk főispánjával élén az összes hatóságok és iskolák testületileg megjelentek.

— **Dr Bartók** erdélyi reform. püspök, ki minden alkalmat megragad arra, hogy a főpásztorsága alatt álló híveket minél jobban összekapcsolja, tömörítse, egy napi itt időzés után szept. 29-én reggel utazott székelyére, Kolozsvárra.

— **Buza és rozs vetőmag székely közsegeinknek**. Darányi Ignác dr földmívelésügyi miniszter kishalmági Hollaky Arthur vármegyénk főispánjának, mint az inségügyi bizottság elnökének fölterjesztésére, vármegyénk jég és árvíz által károsult székely kisbirtokosainak 1923 métermázsa buza és 547 métermázsa rozs vetőmag kölcsönt engedélyezett f. évi 84890. IV/3. sz. rendeletével. Ezen vetőmagból összesen tizenhat székely közsege birtokosai részesülnek a következő arányban: Kisbaczon 185 mm. buzát, 80 mm. rozsot, Derzs 541 mm. buzát, Miklósfalva 287 mm. buzát, Firtosváralja 112 mm. buzát, 3 mm. rozsot, Szentkirály, Fancsal, Kadicsfalva 57 mm. buzát, 72 mm. rozsot, Bikafalva 6 mm. buzát, Patakfalva 52 mm. buzát, 6 mm. rozsot, Küküllőkeményfalva 35 mm. buzát, 85 mm. rozsot, Fenyéd 147 mm. buzát, 105 mm. rozsot, Bethlenfalva 72 mm. buzát, 88 mm. rozsot, Márafalva 55 mm. buzát, 65 mm. rozsot, Pálfalva 26 mm. buzát, 3 mm. rozsot, Magyarhermány 270 mm. buzát, 32 mm. rozsot és Olasztelek 78 mm. buzát s 8 mm. rozsot fog kölcsönképen kapni. A vételár 70 százaléka 1903. október 31-ig a székelyudvarhelyi kir. adóhivatalhoz befizetendő.

— **Az Udvarhelyvármegyei Múzeum-Egyesület** ma (vasárnap) este igen érdekes és változatos programmal megtartandó estélyére ismételten felhívjuk olvasóink szíves figyelmét. A mult számunkban közölt műsor még bővült azzal, hogy Vikár Béla néprajzi felolvasásával kapcsolatban a székelykeresztúri Székely Társaság dalosköre négyes szólamra átírt székely népdalokat fog előadni az estélyen. A Daloskör tagjait a Múzeum-Egyesület tagjai látják vendégül.

— **Uj tanfelügyelőnk**. A hivatalos lap közlelbi számából örömmel olvastuk, hogy a vallás-és közoktatásügyi miniszter Sziklay P. Gyulát, tanfelügyelőségünk vezetésével megbízott segéd-tanfelügyelőt a VIII. fizetési osztály harmadik fokozatába, vármegyénk kir. tanfelügyelőjének nevezte ki. Ezen hirt velünk együtt bizonyára a vármegye összes tanítósa örömmel fogadja, mert hiszen Sziklay rövid itléte alatt is fényesen beigazolta, hogy ama terhes és igen sokszor kényes feladatokra, melyeket egy vármegye népoktatásügyének vezetése föltételez, legjobban megfelelni nemcsak hivatott, de úgyszeretéből kifolyólag képes is.

— **Emléktábla Feleky Miklós szülőházán**. Nagyalambfalva község lakói, a falu nagy szülőltének Feleky Miklós színművésznek szülőházát emléktáblával készülnek megjelölni. A mozgalom élén Gálffy Kálmán, a keresztúri járás agilis főszolgabírája áll. Az emléktábla leleplezését a jövő évi márczius hó 16-ikára tervezik, a nagyművész halálának első évfordulójára. A mozgalomhoz a magunk részéről is örömmel csatlakozunk, mert hiszen Feleky Miklós nagyneve mindnyájunkra dicsőséget jelent s azokkal a nagy érdemekkel szemben, melyeket szerzett, az emléktáblával halánk és kegyeletünknek csak igen kis részét róhatjuk le. Az emléktáblát Hargitta Nándor, a helyi ipari szakiskola igazgatója, a kiváló szobrászművész mintázza, a ki Feleky Miklósnak a kerepesi temetőben felállítandó siremlékének elkészítésével is megvan bizva. A nagy székely művész emlékét megörökítő művek tehát itthon, az általa annyira szeretett szülőföldön készülnek és ez így is van jól.

— **Uj járásbíró**. A király Harmath Jenő marosvásárhelyi kir. alügyészt, a városunkból csak nem régen eltávozott, köztiszteletben állott kiváló tehetségű alügyészt, vármegyénkbe a homoródoklándi kir. járásbíróhoz járásbírónak nevezte ki. Az oklánd-vidéki jogkereső közönség is bizonyára a legnagyobb örömmel fogadja ezen hirt, mert Harmath nemcsak jeles jogász, hanem magas műveltségű, kitűnő író is, a ki valóban vezetésre hivatott egyéniség.

— **Az udvarhelyvármegyei gazdasági-egylet** f. hó 7-én d. e. 11 órakor választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjai ez uton is meghivatnak.

— **A helybeli tanári kör** ez évben is fölveszi működése fonalát és e hó 11-én (szombaton) tartja meg első gyűlést, mely alkalommal Nosz Gusztáv, ez idei titkár jelentést tesz a kör mult évi működéséről. E gyűlésen történik meg a tisztújítás, valamint a folyó évi munkaprogramm megállapítása is.

— **Vitaskérdések elbírálása a lenbeváltógyár és gazdaközönség között**. A lenbeváltógyár és gazdaközönség között felmerülhet bármely vitás ügyekben a gyárossal kötött szerződés 9-ik pontjában meghatározott választott bíróság minden felebbezés kizárásával dönt. A bíróság elnökét a földmívelésügyi miniszter nevében Udvarhelyvármegye főispánja nevezi ki, egy tagot a gazdasági egyesület, egyet pedig a gyáros kér fel. A székelykeresztúri lenbeváltóhoz illetékes bíróság elnöke Ugron Zoltán fiatfalvi nagybirtokos, tagjai pedig Gombos Sámuel tanár és Jáeger Fr. József. Az udvarhelyi lenbeváltó-fióknál a gazdasági egyesület kiküldött bírósági tagja Szabó István szombatfalva-városrészi nagybirtokos. A kellekeknek megfelelő minőségű lenkóróra a megállapított legkisebb beváltási ár 102 kilogramm lenkóróért a székelykeresztúri telepen, vagy a székelyudvarhelyi vasuti állomáson ószszel mérve, készpénzfizetés mellett a következő: I. oszt., 75 cm.-nél hosszabb lenkóróért 9 korona; II. oszt., 61—75 cm. hosszúért 7 korona; III. 40—60 cm. hosszúért 5 korona. A 40 cm.-nél rövidebb, valamint az összekuszált száraz kórót is minősége szerint 2—3 koronáért a gyáros tartozik átvenni. Midőn ezen feltételekre figyelmeztetjük a gazdaközönséget, egyuttal tudatjuk azt is, hogy esetlegesen a lenbeváltásnál bárminő vitás ügy legyen, forduljanak a fennebb megnevezett választott bírósághoz, mely teljesen szabad mérlegelés alapján fogja meghozni határozatát.

— **Ellenőrzési szemle**. A székelyudvarhelyi cs. és kir. 82. sz. hadkiegészítő parancsnokság kerületében a folyó évi ellenőrzési szemle következő helyeken és napokon lesz. Székelykeresztúrt a keresztúri járás részéről: Október hó 8., 9., 10., 11., 12., 13. és 14-én; Homoródoklándon az oklándi járás részéről: október hó 17., 18., 19., 20., 21. és 22-én; Székelyudvarhelyt az udvarhelyi járás részéről: október hó 24., 25., 26., 27., 28., 29. és 30-án; Korondon szintén az udvarhelyi járás részéről: november hó 1., 2., 3. és 4-én. Csikvármegyében Gyergyótölgyesen a tölgyesi járás részéről: október hó 14. és 15-én; Gyergyószentmiklóson a gyergyószentmiklósi járás részéről: október hó 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23. és 24-én; Csikszeredában a felcsiki járás részéről: október hó 27., 28., 29., 30 és 31-én, november hó 1., 2., 3. és 4-én; Csikszentmártonban a kászonalsziki járás részéről: november hó 6., 7. és 8-án. A szemlevizsga kezdete naponta mindig reggel 8 órakor. Utószemle Székelyudvarhelyt 1902. november hó 17., 24. és 25-én.

— **Október 6.** Az aradi vértanúk emlékére a helybeli kir. főreáliskola „Eötvös József“-önképző köre ma (vasárnap) d. e. 10 órakor az intézet tornacsarnokában ünnepélyt rendez, melyre a t. közönséget meghívja az elnökség. A műsor hét változatos pontból áll.

— **Lohmann Károly** cs. és kir. főhadnagy városunkból a bevonuló ujonczokkal Banyalukába megy, a hova áthelyeztetett.

— **A székelyudvarhelyi róm. kath. főgymnasium** „Baróthi Szabó Dávid önképzőköré“ 1902. október hó 5-én (vasárnap) d. e. 11 órakor a gymnasium disztermében Kossuth Lajos születésének százados évfordulója alkalmából emlékünnepelet rendez, melyre az érdeklődő hazafias közönséget ez uton hívja meg. Az ünnepély műsora a következő: 1. Szózat, éneklí az ifjuság

énekkara. 2. mán VIII. jostól, szav. elmult...

beszéd. Tá. Kossuth. Sz. signaton, C. adják Nová. 8. Felolvas. Kossuth-hi.

— P. felsőrákosi beköszöntő közsegebe.

— K. miniszter S. állami ele. magyar un. vezte ki.

— Ö. közs. tanít. falvi lakos. m. kir. f. tanéven át. évi 800—8. felvételtek.

— A. szakiskola. időben jel. iparos me. korral hal. alkalmat a. len ismer. teket elsa.

— O. városunkb. lékosok. fognak be. be „háron.

vannak; r. ezer ves. hozták öv. kivivását. tórsággal. s most az. amaz leg. honvéd él. Zetelakán. életét. A. felakasztó.

— szomorú. pénztárnó. is történt. gatták ki.

— rendítő. mint tul. 7 órakor. lomfalvi. kal együt. családjuk. szerezzék. véka buz.

A mint A. tét lévén. mélysegb. a rájuk. mig a sz. községbő. már haló. 4 gyermek. apja sira. tatták. j. Rugonfal. lenségük.

— Az ud.

A. tenyészt. nösen a. költek, összes.

énekara. 2. Megnyitó beszéd, tartja Diemár Kálmán VIII. o. t. 3. A zengő szobor, Pósa Lajostól, szavalja Brassai Imre VII. o. t. 4. Tavasz elmúlt... énekl az ifjúság férfi kara. 5. Ünnepi beszéd. Tartja Szemlér Ferencz főgymn. tanár. 6. Kossuth, szavalja Jánossy Béla VIII. o. t. 7. Resignaton, Charles Cunelantól. Duett. Hegedűn előadják Novák Béla VIII. és Barcsai Béla VI. o. t. 8. Felolvasás, tartja Gaál József VIII. o. t. 9. Kossuth-himnusz, énekl az ifjúsági énekkar.

— **Papi beköszöntő.** Lőrinczi István volt felsőrákosi unitárius pap ma (vasárnap) tartja beköszöntőjét a székelykereszturi unitárius egyház-községbe.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szathmáry Lajos okl. tanítót a muzsnai állami elemi népiskolához rendes tanítónak; a magyar unitárius püspök pedig énekevezérnek nevezte ki.

— **Ösztöndíjas tanítók.** Szabó Jenő kadácsi közs. tanító és Götz Béla okl. tanítójelölt, csekefalvi lakos, előbbi a karcazi, utóbbi a csákvári m. kir. földmivesiskolához az 1902/3-1903/4. tanéven át tartandó két éves gazdasági tanfolyamra évi 800-800 korona ösztöndíj élvezete mellett felvételtek.

— **Az ingyenes könyvviteli tanfolyamra** a szakiskola igazgatóságánál f. hó 15-éig bármely időben jelentkezhetnek a részt venni szándékozó iparos mesterek és segédek. Reméljük is, hogy a korral haladni kívánó iparosaink megragadják az alkalmat arra, hogy ezen valóban nélkülözhetetlen ismeretághoz a szükséges gyakorlati ismereteket elsajátítsák.

— **Októbernek elseje** helyett 3-án érkeztek városunkba a 8 heti kiképzésre behívott póttartálékosok — a tűzterek kivételével, a kik 27-én fognak bejönni. Az ujonczok pedig holnap vonulnak be „három kis esztendő”-re.

— **Pusztulnak, vesznek**... Oly kevesen vannak; napról-napra fogy a számuk. Duló csaták ezer veszélyei között életben maradtak s hirül hozták övéiknek a magyar szabadság dicsőséges kivívását félszázaddal ezelőtt. Akkor oroszán bátorsággal szembeszálltak a tulnyomó ellenséggel s most az élet keserű küzdelmei hol ezt, hol amazt legyőzik. Így ért véget Biró Miklós 48-as honvéd élete is e hó 2-án este 8 óra tájban Zetelakán. Az elaggott öreg önkézzel oltotta ki életét. A legszényenletesebb halált választotta: felakasztotta magát.

— **Gyilkosság.** Kecset község nevéhez ismét szomorú eset híre fűződik. Pál János községi pénztárnokot kedden meggyilkolták. Letartóztatás is történt, de a gyanúsítottakat még nem hallgatták ki.

— **Kettős halál Alsósímenfalva mellett** Megrendítő szerencsétlenségnek lettek áldozatai — mint tu lósitónk írja — szeptember 30-án este 7 órakor. Magyarai Ferencz és Vajda Mihály malomfalvi lakosok. Ezelőtt négy héttel több társukkal együtt elmentek a szászok közé csépelni, hogy családjuk számára a mindennapi kenyeret megszerezzék. Midőn munkájukat bevégezték, 40-50 véka búzával haza indultak négyen egy szekéren. A mint Alsósímenfalva közelébe értek, nagyon sötét lévén — egyszerre beborultak az utról egy mélységbe s a fenn nevezett két szegény embert a rájuk esett sok zsák és szekér agyon nyomta, míg a szekeres és két társuk életben maradtak. A községből csakhamar segítség érkezett, azonban már halott volt mindkettő. Magyarinak felesége és 4 gyermeke; Vajdának felesége és 80 éves öreg apja siratja kenyérkeresőjét. A mint a jelek mutatták, jól bepálinkáztak Székelykeresztúron és Rugonfalván, mi bizonyonnyal elősegítette szerencsétlenségüket. Ime a pálinkázás eredménye!

Közgazdaság.

Az udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület kiállítása.

A szept. 30-án tartott üszökiállítás iránt a tenyésztők érdeklődése nagyon csekély volt, különösen a nagyobb tenyésztők távollétükkel tündökölt, valószínűleg azért, mert a választmány az összes pénzdíjakat kis tenyésztőknek szánta s az

50 holdon felüli birtokosoknak elismerő oklevelekkel kellett volna megelégedniök. Egyedül Konez Ármin és dr Demeter Lőrincz voltak az elismerő oklevélre pályázók, a többi kiállító kiscsászokból került ki. Pénzdíjat nyertek: Kovács János, Benzedi Ferencz, Mircse Dénes 3, 2, 1 éves üszökiért 25-25 koronát. Bálint Sándor, Sándor Gergely, Ferencz Domokos 20-20 koronát. Pálffy Mózés, Bedő Áron, Vajda Dénes 10-10 koronát. Orbán Mózés, Sándor Gergely, Pálffy István és Barabás Lajos 5-5 koronát.

Konez Ármin és dr Demeter Lőrincz gyűjteményes kiállításaiért diszoklevéllel tüntették ki. Nagy baj volt, hogy a sz.-kereszturi járás ép a kiállítást megelőző nap a nagy mérvben fellépett száj- és körömfájás miatt elzárattott és így azon vidék tenyésztői ha akartak volna sem jelenhettek volna meg, a mely vidék marhaállománya köztudat szerint a legszebb.

A gépkiallítás sikerében nem igen biztunk, hisz gyárosaink a pozsonyi mezőgazda kiállítással voltak elfoglalva s mégis ez aránylag inkább sikerült, mint az üszöki kiállítás, a mit főleg a helybeli két vaskereskedő czég Rössler és Gábor és Papp Z. Endre, továbbá Lániczky Sándor és Fiedler János lengyáros uraknak köszönhetünk, a kik áldozatot nem kimélve, szép gyűjteményét állították ki a különböző talajmivelő eszközöknek s egyéb főleg a kis gazdát érdeklő gazdasági gépeknek. Képvisele volt az ekék minden fajtája, a fára szereltek és a teljesen fémből készültek. A verseny alkalmával legjobbaknak íteltettek a Toth Károly minta gazda által kiállított acél fordító-, a Konez Ármin és Fiedler János által kiállított ugyancsak fordító ekék, mint melyek a legkisebb igaerővel a legtökéletesebb barázdát húzták. Általános elismeréssel találkoztak a Papp Z. Endre és Rössler és Gábor czég által kiállított kerülő ekék, valamint miskolci váltó ekék, ugy ezek, mint Lániczky Sándor gyáros ur elismerő oklevéllel tüntették ki.

Feltűnt, hogy a vármegye nagyobb gazdái Konez Ármin, Szabó István és Balázs Sándoron kívül egyáltalán semmit sem állítottak ki, elismerés illeti Balázs Sándor urat, aki különböző ekéket, boronát, répvágót mutatott be. Feltűntek Soó István 3 tagu rovátkolt és sima, saját készítményű hengerei.

Talán egy jövő kiállítás az illetékes körök nagyobb részvétele mellett leszen megtartható.

Gazdaközönség figyelmébe!

Mindentéle **magvakat**, ugy mint: **Lóhere-, luczerna-, reepeze-, lenmag-, tökmag-, riczinus- és napraforgó** stb. **magvakat** bármily nagy mennyiségben **veszek a legmagasabb napi áron s azonnal készpénzzel fizetem.**

Gál János,

kereskedő Székelyudvarhely.

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Marosvásárhelyt. (Teljesen befizetett részvénytőke egy millió korona.) Üzletköre kiterjed a bank és takarékpénztári ügyletek minden ágára.

1. Jelenleg kölcsönöket nyújt földbirtokra első (és esetleg második) helyen való bekebelezése mellett: a) 15-20 évi tartamra a tőke fél-évenkénti részletekben való visszafizetése mellett, 600 koronától kezdve; b) törlesztő kölcsönöket 50 évig terjedhető időre a tőkét és kamatot is magában foglaló felévi annuitások ellenében. 2. Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedhető váltókat betáblázás mellett vagy a nélkül. 3. Elfogad takarékpénztári betéteket könyvecskékre vagy folyószámlára és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza. 4. Lombard kölcsönöket nyújt tőzsdén jegyzett értékpapírokra. 5. Bizományi ügy-

leteket eszközöl, kifizetéseket és beszédeket teljesít a bel- és külföld bármely jelentékenyebb piacára. Vásárol és elad értékpapírokat, külföldi váltókat és pénzeket. Elfogad letéteket megőrzés végett. 6. Képvisele az 1831. év óta fennálló legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti Általános Biztosító Társaságot (Assecuracioni Generali) és eszközöl tűz, jég, élet és baleset, valamint betörés elleni biztosításokat a legolcsóbb díjak mellett. Az Agrár Takarékpénztárnak Nyárádszeredában és Erdőszentgyörgyön is van fiókintézete.

Hivatalos rész.

(Folytatás.)

	Barsvármegye.
1. Körömczbánya	1. Körömczbánya
2. Léva	2. Léva
3. Ujbánya	3. Ujbánya.
	Békésvármegye.
1. Gyula	1. Gyula
	Beregvármegye.
1. Beregszász	1. Beregszász
2. Munkács	2. Munkács
	Besztercze-Naszódvármegye
1. Besztercze	1. Besztercze
	Borsodvármegye.
1. Miskolc	1. Miskelez
	Brassóvármegye.
1. Brassó	1. Brassó
	Csanádvármegye.
1. Makó	1. Makó.
	Csikvármegye.
1. Csik-Szereda	1. Csikszereda
	Csongrádvármegye.
1. Szentés	1. Szentés
	Esztergomvármegye.
1. Esztergom	1. Esztergom
	Gömör- és Kis-Hontvármegye.
1. Dobsina	1. Dobsina
2. Jolsva	2. Jolsva
3. Nagy-Röcze	3. Nagyröcze
4. Rima-Szombat	4. Rimaszombat
5. Rozsnyó	5. Rozsnyó
	Hajduvármegye.
1. Hajdu-Böszörmény	1. Hajduböszörmény
2. Hajdu-Nánás	2. Hajdunánás
3. Hajdu-Szoboszló	3. Hajduszoboszló
	Háromszékvármegye
1. Kézdi-Vásárhely	1. Kézdivásárhely
2. Sepsi-Szentgyörgy	2. Sepsiszentgyörgy
	Hevesvármegye.
1. Eger	1. Eger
2. Gyöngyös	2. Gyöngyös
	Hontvármegye.
1. Korpona	1. Korpona
	(Vége köv.)

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Kiadó lakások és gyümölcsös.

Egy két szoba, konyha, kamra, pincze, majorsághatrecz, fatartó, közös sütő- és mosóházzal, valamint padlással bíró lakás a z o n n a l; egy 3 szoba (kettő utcai), konyha, kamra, külön elzárható fatartó, majorsághatrecz, pinczével, közös padlás, nyári sütő, konyha és virágos kerttel bíró lakás — **Szent-György naptól kiadó.** Három holdon felüli, a legnemesebb termő gyümölcsfákkal (köztük 28 diófa), 300-400 koronát érő takarmányterméssel, töröküzás hely-, veteményeskerttel, faiskolával, szénatartóval, méhessel és nyári lakással bíró nagy gyümölcsös-kert — szintén **Szent-György naptól kiadó.** Czím e lap kiadóhivatalában.

Jó házi-koszt kapható esetleg lakással. Hol — megmondja a kiadóhivatal.

Eladó ház. Székelyudvarhelyt, a Rózsá-utczában egy faház udvarral és kerttel együtt eladó. Tamás Ignác szijgyártó bővebb felvilágosítást ad.

Jó és olcsó asztali és csemegeborok Székely-Udvarhelyt, Fernengel Gyulánál kaphatók.

Törlő- és táblaszivacsok

legnagyobb választékban, olcsó árak mellett a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában kaphatók.

KOCSIK kiváló minőségben és olcsó árakon állandóan **kaphatók:**

Albert Péter
kovácsmesternél
Székely-Udvarhelyt.

Használt kocsikat becsérél és kijavit. 6—52

Legfinomabb czukrász-sütemények

Ernst György czukrászatában Székely-Udvarhelyt (Főtér, piacszor) kaphatók. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

1165. szám folyó 1902. vh.

Árverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közözi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak V. 855/2—1902. plg. számú végzése által Udvarhelymegyei takarékpénztárnak, képviselve dr. Nagy Sámuel ügyvéd által, zetelaki Szegedi F. Mihály, Szabó János és Huber Antal ellen 126 korona tőke s járulékaik iránti ügyben, alpereseknél Zetelaka községben, összesen 620 K 40 fillérre becsült követelő javai, u. m.: Szegedi F. Mihálynál, 2 tehén fehér szőrűek és szarvuak 7 évesek Szabó Jánosnál egy 2 éves bika kékes szőrű fekete szarvu, Huber Antal felsőségében 4 szekér széna a csűr két udorban, 26 drb csűrpadlásnak való deszka 2 öl hosszúak, 2 drb vasas kerekű félvágás szekér, 1 vaseke vasas taligával együtt, ezen ingók Zetelakán rendre alperesek házául **1902. október hó 20-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adni**, melynél az egyes javak vételárán azonnal fizetendő, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőnek el fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhívják mindazokat, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítani.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.
Sz.-udvarhelyt, 1902. szeptember hó 25-én.

BIRÓ SÁNDOR, s. k.,
kir. végrehajtó.

Faarverési hirdetmény.

A homoródalmási közbirtokosság tulajdonát képező s az ideiglenes üzemtervben 1901—1905. évekre kihasználásra előírt 172.80 k holdról a hatósági becslés szerint 9262 m² bükk műfa és 87048 m³ bükk tűzifából álló fatömeg 15838 K becsár mint kikiáltási ár mellett **folyó évi október hó 27-ik napján** délelőtt 10 órakor Homoródalmás községhezánál írásbeli zárt ajánlattal egybekötött nyilvános árverés útján becsáron felül el fog adni.

Az írásbeli ajánlatok az árverés megkezdése előtt az árverés vezetőjének adandók át.

Az árverésen részt vevők a kikiáltási ár 10 százalékát 1583 koronát készpénzben, avagy óvadékképes értékpapirban letenni kötelesek.

Utóajánlat egyáltalában nem fogadtatik el. Az árverési és szerződési feltételek a közbirtokossági elnöknel Homoródalmáson megtekinthetők.

Homoródalmáson, 1902. évi szeptember 20.

A közbirtokosság elnöke.

Agrár Takarékpénztár Részvényt.

MAROSVÁSÁRHELYT.

Beírt alapítók: Egy millió korona.

Jelzálog kölcsönök.

Jelzálogkölcsönt nyújt az intézet telekkönyvezett birtokra egy első, mint második helyre is. A kölcsönkérvényben, mely bélyegmentesen, egyszerű levélben nyújtandó be, megjelölendő, hogy a kölcsöntkérő mely összegben és hány évre kívánja a kölcsönt felvenni.

Mellékletök:

1. Hitelesített legújabb teljes telekkönyvi másolat.

2. Hitelesített kataszteri birtokiv (a földadó kitüntetésével).

3. Azonossági bizonyítvány és esetleg más okiratok is, melyek a birtok értékének megállapításánál irányadók lehetnek (pl. becslések, adókönyvek, adásvételi, bérleti szerződések, biztosítási kötvények stb.)

Ha az intézet szükségesnek tartja, vagy a kölcsönkérő fél a tényleges érték megállapítása céljából kívánja, egy a birtokot az intézet saját becsüése által megbecsülteti. A becsü költségei — melyeket a fél előlegezni tartozik — igen mérsékeltek.

I. Törlesztéses jelzálog kölcsönök:

50 évig terjedhető törlesztéssel. A félvényként előre fizetendő annuitásban egy a kamatok, mint a kezelési és törlesztési hányad is bennfoglaltatik.

A kölcsöntvevő fizet ez idő szerint **évi: annuitás** fejében kamat és tőketörlesztéssel együtt

30 éves kölcsönnek 6 80°/_o — 7°/_o-ig.

50 „ „ 5.75^o/_o — 6°/_o-ig.

Az elszámolási árfolyam ez idő szerint 97—98°/_o.

II. Kamatozó jelzálog kölcsönök:

A kölcsönök 15 és 20 évre terjedhető időtartamra adatnak. A kamatok félvényként előre a tőketörlesztések félvényként utólagosan fizetendők. A kamat ez idő szerint 6¹/₂, az elszámolási árfolyam 97—98°/_o százalék.

III. Betáblázással biztosított váltókölcsönök

a legjutányosabb kamat mellett, 6 hóra terjedhető lejáratall.

Faeladási hirdetmény.

A korondi közbirtokosság „Sugó” nevű erdejének 3514 m² műfa és 6437 m³ tűzi bükkfakészlete **1902. évi október hó 26-án** délután 2 órakor a községhezánál megtartandó második nyilvános szóbeli árverés és zárt írásbeli ajánlatok útján el fognak adni.

Kikiáltási ár 8025 korona, bánatpénz 10 százalék. Utóajánlatok nem fogadtatik el. Becslés és árverési feltételek alulírtotnál megtekinthetők.

Korond, 1902. szeptember 29.

NAGY ISTVÁN
birtokossági elnök.

1902. El. 46—3.

Árlejtési hirdetmény.

A székelykereszturi kir. járásbírósnak helyiségeinek 1903-ik év január 1-től december 31-ig leendő fűtésére 63.5 köbméter s a székelykereszturi kir. járásbírósnak fogház helyiségeinek fűtésére ugyanazon időre 37.7 köbméter jó minőségű első osztályú kiszáradt hasábos bükk, vagy gyertyánfa szállításának biztosítása céljából **1902. október hó 18-ik napján d. e. 9 órakor** a kir. járásbírósnak vezetője hivatalos helyiségében nyilvános árlejtés fog tartatni.

Vállalkozni kívánók ezen árlejtésre azon értesítéssel hivatnak meg, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, melyek azonban az árlejtés napjáig az alulírt kir. járásbírósnak vezetője kezéhez benyújtandók.

Az árlejtési feltételek a kir. járásbírósnak vezetőjénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Székelykeresztur, 1902. szeptember 22.

APÁTHY GYULA
kir. járásbíró.

569—1902. végrh. szám

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közözi, hogy a székelykereszturi kir. járásbírósnak 1902. évi Sp. 382/5. számú végzése következtében dr. Schuster Frigyes segesvári ügyvéd által képviselt Broser János segesvári lakos javára Stein Salamon etédi lakos ellen 386 K s jár. erejéig 1902. évi szept. hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 883 K 80 fillérre becsült követelő ingóságok u. m.: hordók, italok, üvegek, házi butorok, bolti árucikkek és 1 szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sz.-kereszturi kir. járásbírósnak 1902. évi V. 382/2. számú végzése folytán 386 K tőkekövetelés, ennek 1902. évi január hó 14. napjától járó 5 százalék kamatai, 1/3 százalék váltó díj és eddig összesen 127 K 65 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Etéden alperes kereskedésében és lakásán leendő eszközzésére **1902. évi október hó 8-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sz.-kereszturt, 1902. évi szeptember hó 22. napján.

SZALONTAI ALBERT,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 7655—902. szb

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye székelykereszturi járáshoz tartozó és megüresedett nagysolymosi körbábai állás betöltésére pályázatot nyitok azon felhívással, hogy kik ezen állást elnyerni óhajtják, folyamodványaikat felszerelve **folyó évi november hó 15-ig** az alulírt főszolgabíróhoz annál is inkább adják be, mert a később érkezett folyamodványok figyelembe vételét nem fognak.

Javadalmazás: 1. Rendes fizetés évi 100 korona. 2. Lakhér czimen 40 korona és 3. Minden szülési közreműködésért 2 korona díj, avagy természetben egy véka jó minőségű gabona.

Székelykeresztur, 1902. évi szeptember hó 17-én.

GÁLFFY KÁLMÁN
főszolgabíró.

Agrár Takarékpénztár Részvényt.

MAROSVÁSÁRHELYT.

Befizetett alaptőke: egy milló korona.

Van szerencsénk tudatni, hogy
Erdőszentgyörgyön

fiókintézetet állítottunk fel, mely működését folyó évi október 1-én fogja megkezdeni.

A fiókintézet ügyeit a következő urakból álló választmány fogja intézni:

Elnök:

Schuller Frigyes ur, földbirtokos Erdőszentgyörgy.

Alelnök:

Dr József József ur, orvos Erdőszentgyörgy.

Választmányi tagok:

Schuller Rudolf ur, földbirtokos Erdőszentgyörgy,

Haragán József ur, kereskedő Erdőszentgyörgy,

Keckés István ur, földbirtokos Rava,

Nemes Sándor ur, lelkész Gyálakuta,

Pálffy Zsigmond ur, földbirtokos Bözödjfalva.

A fiókintézet foglalkozik a takarékpénztár üzletkörébe vágó minden üggyel.

Mérsékelt kamat mellett nyújt 6 óra terjedhető váltó- és más kölcsönöket és elfogad takarékpénztári betéteket.

Üzleti napok egyelőre hetenként egyszer — szerdán — fognak tartatni.

Kölcsönlejtéjegyzéseket elfogad és tájékoztat nyújt a választmány bármely tagja.

Marosvásárhelyt, 1902. szeptember hó.

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság

Marosvásárhelyt

Igazgatósága.

„KEGYELET”

disztemetkezési intézet

Székely-Udvarhelyt, a Fötéren,

Barcsay Károly

divatüzletével egybekölte.

Temetkezéseket úgy helyben, mint vidéken legpontosabban, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig eszközöl.

Templomok, kápolnák és termek, sőt egész udvarok gyászbaonását is elvállalja. Hullákat exhu máltat s bárhonnan elszállítat. Raktárt tart fa- és érzekoporsókból, szemfödleket- párnák-, szalagok- és egyéb gyászkelekből mindig nagy választéket. Új gyászkecsik fényes felszerelésekkel, testőrök s az összes temetési személyzet ruházata teljesen magyar. Fölve: olesó és pontos kiszolgálás. 27-52.

BALÁSSY IGNÁCZ

mészáros és hentes üzlele

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca, a Budapest-szálloda átellenében.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Kossuth-utczában (a Budapest-szálloda átellenében) a mai kor legkényesebb igényeinek is teljesen megfelelően berendezett

MÉSZÁROS ÉS HENTESÜZLETEM

van, a hol naponta friss kolbász, virsli, pariser, kassai és szebeni felvágottak, lengyelkolbász, szafaládé stb. kapható. Ezenkívül friss marha-, borju- és sertéshusok szolgáltatnak ki a legpontosabban.

Marhahusnak kilója 36 krajczár.

Clayton & Shuttleworth
Václav-körút 63. sz.
Budapest
mészárosok gépgyárosok
által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
2 1/2 egész 12 lóerős, szalmakaszáló, szecskavágó, répvágó, kukoricza-morsszólló, daráló, őrlő-malomb, egyetemes acél-alkat.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgép, szecskavágó, répvágó, kukoricza-morsszólló, daráló, őrlő-malomb, egyetemes acél-alkat.

2- és 3-vasú ekkék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árajegyzékek kinyitásra ingyen és bérmentve küldetnek.
Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gyára.

A homoródi járás főszolgabírójától.

Szám: ad. 4135-902. fszb.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye homoródi járásához tartozó Lövete nagyközségben a jegyzői állás elhalálozás folytán megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása következő:

1. Törzsfizetés 1000 korona.
2. Irodai átalány 60 korona.
3. Hivatalos utazások alkalmával 2 korona napidij és 26 fillér km. pénz, mely évente 200-240 koronára megy fel.
4. Magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.
5. Természetheni lakás
6. Állami anyakönyvvezetővé leendő kineveztetése esetén 200 korona tiszteletdíj, továbbá 40 korona anyakönyvi dologi kiadás és 40 korona szolgatartási díj.

Felhivom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában előirt képetésüket, valamint eddigi alkalmazásukat és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **folyó évi október hó 20-án d. u. 5 óráig** hozzám annál is inkább adják be, mert a később beérkező folyamodványokat nem fogom figyelembe venni.

Homoródoklánd, 1902. szeptember hó 22.

Szabady Tivadar,
főszolgabíró helyettes.

Szám: ad 4001-902. fszb.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye homoródi járásához tartozó Darócz nagyközségben a községi orvosi állás lemondás folytán megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket **f. évi november hó 1-ig** hozzám annál is inkább adják be, mert a később beérkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Javadalmazás: évi 1200 korona — havi részletekben fizetve; természetbeni lakás vagy 100 korona lakhér; két öl fa; legeltetési jog, a mennyi egy ottani birtokost megillet; látogatási díj: nappal 40 fillér, éjjel 60 fillér; halottkémlési és husszemlélési díjak.

Oklánd, 1902. szeptember hó 25-én.

Szabady Tivadar,
főszolgabíró helyettes.

1-3